

NEVLADINE ORGANIZACIJE I NEPROFITNI SEKTOR

- Osnovni pojmovi i podaci -

Za razliku od međudržavnih organizacija, koje svetsku zajednicu posmatraju kroz prizmu suvereno jednakih država, nevladine organizacije prilaze svetskoj zajednici kroz prizmu zajedničkih ideja, ignorišući državne granice.

Sve organizacije koje deluju u društvu možemo podeliti na *državne organizacije* (javni sektor) i *nedržavne organizacije* (privatni sektor i njih pokreću građani na osnovu svoje inicijative).

Nedržavne organizacije se dalje dele na *profitne* (komercijalne) i *neprofitne* (nekomercijalne). Profitne organizacije za cilj imaju ostvarivanje profita i uvećavanje postojećeg kapitala (preduzeća u privatnom vlasništvu). Neprofitne organizacije ne ostvaruju profit, ali u slučaju da ga ostvaruju ulažu ga u društveno korisne aktivnosti i svrhe (humanitarne i dobrotvorne aktivnosti), a ne u ponovno uvećanje kapitala.

Neprofitne organizacije mogu osnovati građani i vlada. Na osnovu toga ko ih osniva neprofitne organizacije možemo podeliti na *vladine* (javne) i *nevladine* (privatne). Zavisno od prostora u kome deluju nevladine organizacije se mogu podeliti na: *nacionalne, internacionalne ili transnacionalne*.

Nevladine organizacije treba razlikovati od neformalnih pokreta, koji su širi fenomen. Nevladine organizacije deluju kroz precizan mehanizam saradnje. Postoje organizacije prelaznog tipa između međudržavnih i nevladinih, kao što je bila Međunarodna komisija kriminalističke policije, koja je osnovana 1923. godine. 1956. godine u Beču na konferenciji priznat je međudržavni karakter ovoj Organizaciji i njeno zvanično ime danas glasi: "Međunarodna organizacija kriminalističke policije – INTERPOL"

Kao osnovne karakteristike nevladinih organizacija mogu se navesti sledeće:

-kao članovi pojavljuju se pojedinci ili istovetna nacionalna udruženja, a ne država kao subjekt međunarodnog prava;

-nevladine organizacije moraju za svoju delatnost pribaviti saglasnost države na čijoj se teritoriji nalazi sedište. Država domaćin može u svako doba da otkáže gostoprimstvo, ukoliko se rad organizacije kosi sa radom države;

-nevladine organizacije pokrivaju veoma različita područja društvenog života: humanitarno, ekonomsko, ideološko-političko...ali je najbitnije da su neprofitabilne po svom karakteru.

Nevladine organizacije ne predstavljaju novinu u međunarodnoj zajednici već one imaju dugu i plodnu istoriju. U literaturi se kao prva takva organizacija navodi "Dobrotvorno udruženje gospođa Sv. Vincenta" osnovano u Engleskoj 1617. godine sa ciljem da materijalno i moralno pomognu siromašnim slojevima društva. U XIX veku pojavile su se mnogobrojne antiratne organizacije građana, pretežno u Evropi.

Kada se govori o organizacijama društva onda se u prvi plan stavljaju nevladine neprofitne organizacije. Nevladine neprofitne organizacije su autonomne i samostalne

organizacije. Njih osnivaju grupe građana i oni imaju različite motive, interese, potrebe i ciljeve. Nevladine organizacije deluju drugačije od vladinih. Suština njihovog delovanja jeste povezivanje pojedinaca radi ostvarivanja nekog zajedničkog cilja, ali bez posredovanja ili kontrole države. Nevladine neprofitne organizacije se mogu podeliti na: **organizacije koje služe svim članovima društva** (javne uslužne organizacije kao što su: fondacije, humanitarne i dobrotvorne organizacije, organizacije za pružanje socijalnih usluga...) i

organizacije koje služe samo članovima određenih društvenih grupa (razna profesionalna i stručna udruženja, klubovi, savezi...).

Ove organizacije mogu delovati samostalno i zajedno sa drugim organizacijama i tada se stvaraju mreže tih organizacija. Povezano i umreženo delovanje nevladinih neprofitnih organizacija, institucija i ustanova u nekom društvu čini **neprofitni sektor**.

NEVLADINE ORGANIZACIJE U SAVEZNOJ REPUBLICI JUGOSLAVIJI U 1999. GODINI

U SR Jugoslaviji se još uvek koriste stari termini kao što su **društvene organizacije** i **udruženja građana** za označavanje dobrovoljnih i neprofitnih organizacija . Čak ih i domaće zakonodavstvo poznaje pod tim terminima. Iako pojava nevladine neprofitne organizacije nema u našem zakonodavstvu i rečnicima, ipak, sve više ulazi u upotrebu u svakodnevnoj komunikaciji. To je naročito prisutno kod pojma nevladine organizacije iako je još uvek kod većine građana prisutno njegovo neshvatanje i tumačenje kao anti – vladine organizacije, što je uglavnom uslovljeno semantičkom sličnošću ovih pojmova. I statističari koji vode evidenciju registrovanih organizacija još uvek govore o društvenim organizacijama i udruženjima građana.

Pored pojma nevladine organizacije u upotrebu ulaze i pojmovi: neprofitne, dobrovoljne, dobrotvorne organizacije trećeg sektora.

Prema podacima saveznog zavoda za statistiku u SR Jugoslaviji je zaključno sa 31. decembrom 1996. godine bilo registrovano 22.965 društvenih organizacija i udruženja građana. Najviše je sportskih, kulturno-umetničkih udruženja i organizacija. Malo manje ima profesionalnih udruženja kao što su udruženja inžejera, sociologa, umetnika i td. I socijalno-humanitarne organizacije. Sve ove pomenute organizacije nisu nove organizacije. One vuku svoje poreklo iz predašnjeg sistema i veoma se teško uklapaju u nove prilike. Pored ovih postoji još 1.200 novih organizacija i one se mogu podeliti na: Mirovne organizacije i grupe, SOS telefoni protiv raznih oblika nasilja, Ekološke organizacije, Autonomne ženske organizacije, Organizacije za promociju, zaštitu i unapređenje ljudskih prava i sloboda, društva i pokreti, Humanitarne organizacije, Organizacije za zaštitu i povraćaj provatne imovine i vlasništva, Organizacije za zaštitu ambijentalnih celina, Socio-humanitarne organizacije, Organizacije novinara i medija, Obrazovne i naučno-istraživačke organizacije, Omladinske i studentske organizacije,

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)

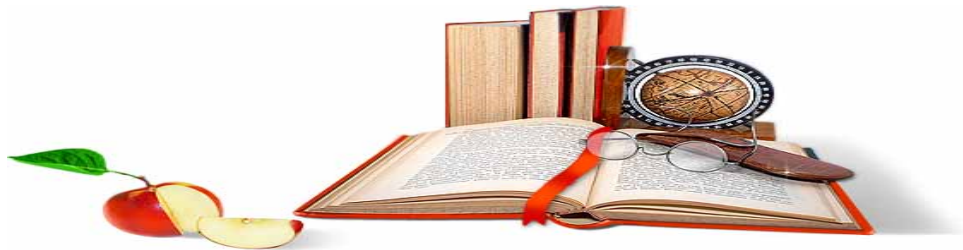
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com